

Voorschriften en Richtlijnen voor Notarissen, advocaten, accountants, belastingadviseurs en administratiekantoren

Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID)
(P.B. 2017, no. 92, zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2024, no. 157)

Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) (P.B. 2017, no. 99 (GT),
zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2024, no. 157)

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 – Inleiding en Reikwijdte	5
1.1 Wettelijke grondslag	5
1.2 Toepasselijkheid van de verplichtingen	5
1.3 Beroepsgeheim.....	5
1.4 Toezicht.....	6
Hoofdstuk 2 – Wettelijk Kader	7
2.1 Cliëntenonderzoek	7
2.2 Verscherpt cliëntenonderzoek.....	7
2.3 Meldplicht	7
2.4 Sanctieregelgeving	7
2.5 Handhaving	7
Hoofdstuk 3 – Risicoprofiel van juridische en administratieve dienstverleners	8
3.1 Algemeen risicobeeld.....	8
3.2 UBO-verhulling en complexe eigendomsstructuren	8
3.3 Misbruik van beroepsgeheim en legal privilege	8
3.4 Derdengelden en doorstroomrisico	9
3.5 Fiscale structuren en internationale dienstverlening	9
3.6 Proliferatiefinanciering en sanctierisico.....	10
3.7 Conclusie.....	10
3.8 Hoog-risico cliënttypes	10
Hoofdstuk 4 – Cliëntenonderzoek.....	12
4.1 Algemeen	12
4.2 Identificatie en verificatie van de cliënt	12
4.3 Vaststelling en verificatie van de UBO.....	12
4.4 Doel en aard van de zakelijke relatie	13
4.5 Doorlopende monitoring	13
4.6 Verscherpt cliëntenonderzoek.....	13
4.7 Onvoldoende informatie of twijfel.....	14
Hoofdstuk 5 – Vastlegging, documentatie en bewaarplicht.....	15
5.1 Algemeen	15

5.2 Vastlegging van identificatiegegevens.....	15
5.3 Vastlegging van de UBO-structuur.....	16
5.4 Vastlegging van doel, aard en risicobeoordeling	16
5.5 Vastlegging van verscherpt cliëntenonderzoek.....	16
5.6 Bewaarplicht	17
5.7 Inrichting van de administratie	17
5.8 Voorbeelden van onvoldoende dossiervorming.....	17
Hoofdstuk 6 – Meldplicht	19
6.1 Wettelijke verplichting.....	19
6.2 Wettelijke grondslag indicatoren	19
6.3 Objectieve indicatoren	19
6.4 Subjectieve indicator.....	19
6.5 Moment van melden	20
6.6 Beroepsgeheim en meldplicht.....	20
6.7 Verbod op tipping-off	20
6.8 Interne meldprocedure	21
6.9 Wijze van melden	21
6.10 Bevestiging en vastlegging	21
Hoofdstuk 7 – Interne organisatie en governance.....	22
7.1 Verantwoordelijkheid van de instelling	22
7.2 Interne procedures.....	22
7.3 Interne controle en naleving.....	22
7.4 Compliance verantwoordelijke	23
7.5 Opleiding en bewustwording	23
7.6 Betrouwbaarheid en geschiktheid (fit and proper).....	23
7.7 Uitbesteding	24
Hoofdstuk 8 – Toezicht, herstelmaatregelen en handhaving	25
8.1 Algemeen	25
8.2 Vorm van toezicht.....	25
8.3 Vaststelling van tekortkomingen	25
8.4 Herstelmaatregelen	26
8.5 Verzwaarde maatregelen.....	26
8.6 Verzwarende omstandigheden	26

8.7 Samenwerking met andere autoriteiten.....	27
Hoofdstuk 9 – Afdeling Analyse en verwerking van meldingen	28
9.1 Taak van de Afdeling Analyse.....	28
9.2 Registratie bij de Afdeling Analyse	28
9.3 Indiening van meldingen.....	28
9.4 Aanvullende informatieverzoeken	29
9.5 Kwaliteit en tijdigheid van meldingen	29
9.6 Samenwerking tussen Analyse en Toezicht.....	29
9.7 Vertrouwelijkheid en bescherming van de melder.....	30
Hoofdstuk 10 – Slotbepalingen.....	30
10.1 Reikwijdte en doel van deze Voorschriften en Richtlijnen.....	30
10.2 Verhouding tot de wet.....	30
10.3 Eigen verantwoordelijkheid en actualisering.....	31
10.4 Vaststelling en inwerkingtreding	31
10.5 Citeertitel.....	31
BIJLAGEN	32
Bijlage I – Gebruikte afkortingen	32
Bijlage II – Bronnen en wettelijke grondslagen.....	33
1. Nationale wet- en regelgeving	33
2. Nationale toezichtkaders	33
3. Internationale standaarden en richtlijnen	33
4. Nationale beleidsdocumenten	34
Bijlage III – Bestuurlijke boetes en dwangsommen	35
1. Wettelijke grondslag	35
2. Bestuurlijke boetes – sub 15°.....	35
(<i>Notarissen, advocaten, accountants, belastingadviseurs en administratiekantoren</i>).....	35
3. Last onder dwangsom	35

Hoofdstuk 1 – Inleiding en Reikwijdte

1.1 Wettelijke grondslag

Dit document bevat de Voorschriften en Richtlijnen voor de instellingen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder 15°, van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT).

Onder deze categorie vallen notarissen, advocaten, belastingadviseurs, accountants en administratiekantoren, voor zover zij werkzaamheden verrichten die onder de reikwijdte van de LvMOT en de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) vallen. Het gaat daarbij niet alleen om de titel van de beroepsbeoefenaar, maar om de aard van de werkzaamheden. Zodra een van de in de wet genoemde diensten wordt verricht, zijn de verplichtingen uit de LID en de LvMOT van toepassing.

Op grond van artikel 3 en 4 van de LID moeten instellingen cliëntenonderzoek uitvoeren. In situaties met een verhoogd risico is op grond van artikel 5 LID verscherpt cliëntenonderzoek vereist. Daarnaast bepaalt artikel 11, eerste lid, van de LvMOT dat ongebruikelijke transacties onverwijld moeten worden gemeld aan de FIU Curaçao.

FIU Curaçao – Afdeling Toezicht houdt toezicht op de naleving van deze verplichtingen op grond van artikel 22b en 22j van de LvMOT.

1.2 Toepasselijkheid van de verplichtingen

De verplichtingen gelden wanneer de beroepsbeoefenaar betrokken is bij de in de wet genoemde activiteiten, waaronder onder meer:

- het kopen of verkopen van onroerend goed of ondernemingen;
- het beheren van gelden, effecten of andere activa;
- het openen of beheren van bank-, spaar- of effectenrekeningen;
- het oprichten of beheren van rechtspersonen of juridische constructies;
- het organiseren van bijdragen voor de oprichting of het beheer van rechtspersonen.

Voor zover deze diensten worden verricht, moeten de verplichtingen uit de LID en de LvMOT volledig worden nageleefd.

1.3 Beroepsgeheim

Voor notarissen en advocaten geldt een wettelijk beroepsgeheim. Dit betekent echter niet dat zij zijn vrijgesteld van de verplichtingen uit de LID en de LvMOT wanneer zij optreden in de in artikel 1, eerste lid, onder 15°, LvMOT genoemde situaties. Uitzonderingen op de meldplicht moeten zorgvuldig worden beoordeeld en restrictief worden toegepast.

1.4 Toezicht

Het toezicht door FIU Curaçao – Afdeling Toezicht wordt uitgeoefend op basis van een risico gebaseerde benadering. Daarbij wordt gekeken naar de aard en omvang van de dienstverlening en de risico's die daarmee samenhangen.

Dit document geeft richting aan de wijze waarop de wettelijke verplichtingen binnen deze beroepsgroepen moeten worden toegepast.

Hoofdstuk 2 – Wettelijk Kader

2.1 Cliëntenonderzoek

Op grond van artikel 3 en 4 van de LID moet een instelling de identiteit van de cliënt vaststellen en verifiëren voordat een zakelijke relatie wordt aangegaan of een incidentele transactie wordt uitgevoerd. Daarbij moet ook de uiteindelijk belanghebbende (UBO) worden vastgesteld en, waar nodig, geverifieerd. Daarnaast moet worden vastgesteld wat het doel en de aard van de zakelijke relatie zijn. De instelling moet de zakelijke relatie blijven monitoren en ervoor zorgen dat de beschikbare informatie actueel blijft.

2.2 Verscherpt cliëntenonderzoek

Wanneer sprake is van een verhoogd risico, is op grond van artikel 5 LID verscherpt cliëntenonderzoek verplicht. Dit betekent dat aanvullende informatie moet worden ingewonnen, bijvoorbeeld over de herkomst van middelen, de achtergrond van de cliënt of de structuur van een rechtspersoon. De mate van onderzoek moet in verhouding staan tot het risico.

2.3 Meldplicht

Artikel 11, eerste lid, van de LvMOT verplicht instellingen om ongebruikelijke transacties onverwijld te melden aan de FIU Curaçao. De meldplicht geldt zowel bij objectieve indicatoren als wanneer de instelling zelf aanleiding heeft om te vermoeden dat een transactie verband houdt met witwassen of terrorismefinanciering. De melding dient te worden gedaan via het daarvoor bestemde meldsysteem.

2.4 Sanctieregelgeving

Instellingen moeten cliënten en uiteindelijk belanghebbenden screenen tegen de geldende sanctielijsten. Indien een match wordt vastgesteld, moeten tegoeden onmiddellijk worden bevroren en dient melding te worden gedaan overeenkomstig de geldende voorschriften. Deze verplichting geldt direct en zonder voorafgaande waarschuwing.

2.5 Handhaving

Wanneer tijdens toezicht tekortkomingen worden vastgesteld, kan FIU Curaçao – Afdeling Toezicht gebruikmaken van de in de LvMOT opgenomen handhavingsbevoegdheden.

Hoofdstuk 3 – Risicoprofiel van juridische en administratieve dienstverleners

3.1 Algemeen risicobeeld

Notarissen, advocaten, belastingadviseurs, accountants en administratiekantoren vervullen een belangrijke poortwachtersfunctie. Zij begeleiden cliënten bij het opzetten van structuren, het beheren van vermogen en het uitvoeren van transacties met vaak aanzienlijke financiële belangen.

Door hun expertise en betrokkenheid bij juridische en financiële constructies bestaat een verhoogd risico dat hun dienstverlening wordt misbruikt om:

- de herkomst van gelden te verhullen;
- de identiteit van de uiteindelijk belanghebbende te maskeren;
- complexe structuren op te zetten zonder duidelijke economische rechtvaardiging;
- geldstromen via meerdere jurisdicties te laten verlopen om transparantie te beperken.

Het risico neemt toe wanneer sprake is van internationale elementen, meerdere rechtspersonen of ongebruikelijke transacties zonder duidelijke zakelijke achtergrond.

3.2 UBO-verhulling en complexe eigendomsstructuren

Een belangrijk risico binnen deze sector is het verhullen van de uiteindelijk belanghebbende (UBO). Indicatoren van verhoogd risico kunnen onder meer zijn:

- meerlagige eigendomsstructuren met meerdere tussenliggende vennootschappen;
- aandeelhouders gevestigd in jurisdicties met beperkte transparantie;
- gebruik van nominee-aandeelhouders of nominee-bestuurders;
- onduidelijke of tegenstrijdige informatie over de eigendomsverhoudingen;
- snelle en herhaalde wijzigingen in aandeelhouders of bestuurders zonder duidelijke economische reden;
- gebruik van stichtingen, SPF's of andere juridische constructies zonder duidelijke operationele activiteit;
- cliënten die terughoudend zijn bij het verstrekken van informatie over de UBO.

Instellingen mogen zich niet uitsluitend baseren op formele documenten, maar dienen de structuur in samenhang te beoordelen en zich een zelfstandig oordeel te vormen over de plausibiliteit van de opgegeven eigendoms- en zeggenschapsverhoudingen.

3.3 Misbruik van beroepsgeheim en legal privilege

Voor notarissen en advocaten geldt een wettelijk beroepsgeheim. Dit beroepsgeheim beschermt vertrouwelijke communicatie, maar mag niet worden gebruikt om meldingsverplichtingen te ontwijken.

Risico-indicatoren kunnen zijn:

- een cliënt die zich herhaaldelijk beroept op vertrouwelijkheid om informatie over de herkomst van middelen te beperken;
- verzoeken om structuren op te zetten zonder duidelijke commerciële of juridische noodzaak;
- druk om transacties uit te voeren zonder volledige documentatie;
- verzoeken om betrokkenheid van meerdere juridische entiteiten zonder duidelijke functie;
- onwil om schriftelijke bevestiging te geven van de uiteindelijke begunstigden.

Instellingen dienen zorgvuldig te beoordelen in welke hoedanigheid zij optreden (advies of betrokkenheid bij een transactie) en of een wettelijke uitzondering op de meldplicht daadwerkelijk van toepassing is.

3.4 Derdengelden en doorstroomrisico

Bij notarissen en advocaten kunnen derdengeldenrekeningen een verhoogd risico vormen. Indicatoren van verhoogd risico zijn onder meer:

- grote bedragen die slechts kortstondig op de rekening worden aangehouden;
- meerdere, snel opeenvolgende transacties zonder duidelijke onderliggende overeenkomst;
- doorstorting naar buitenlandse rekeningen zonder duidelijke economische relatie;
- betrokkenheid van partijen die niet rechtstreeks bij de transactie betrokken lijken te zijn;
- inconsistenties tussen de opgegeven transactie en de daadwerkelijke geldstromen.

Instellingen dienen te waarborgen dat de herkomst en bestemming van middelen voldoende duidelijk zijn voordat gelden worden ontvangen of doorbetaald.

3.5 Fiscale structuren en internationale dienstverlening

Belastingadviseurs, accountants en administratiekantoren kunnen betrokken zijn bij fiscale structuren en internationale holdings. Hoewel fiscale optimalisatie op zichzelf niet ongeoorloofd is, kunnen de volgende omstandigheden wijzen op verhoogd risico:

- structuren zonder duidelijke economische activiteit;
- geldstromen via meerdere jurisdicties zonder duidelijke zakelijke noodzaak;
- gebruik van vennootschappen in landen met beperkte transparantie;
- cliënten die nadruk leggen op anonimiteit;
- verschillen tussen de economische realiteit en de gepresenteerde documentatie;
- ongebruikelijk complexe herstructureringen kort na oprichting.

Instellingen dienen alert te zijn op situaties waarin fiscale constructies worden gebruikt als middel om geldstromen te verhullen.

3.6 Proliferatiefinanciering en sanctierisico

Naast witwassen en terrorismefinanciering bestaat ook risico op betrokkenheid bij proliferatiefinanciering. Indicatoren kunnen onder meer zijn:

- oprichting van rechtspersonen met handelsactiviteiten richting gesanctioneerde landen;
- betrokkenheid van tussenpersonen in jurisdicties met verhoogd sanctierisico;
- transacties waarbij de aard van de goederen of diensten onduidelijk blijft;
- complexe eigendomsstructuren die betrokkenheid van gesanctioneerde personen kunnen verhullen;
- wijzigingen in eigendom of bestuur kort voorafgaand aan internationale transacties.

Instellingen dienen cliënten en uiteindelijk belanghebbenden zorgvuldig te screenen tegen geldende sanctielijsten en alert te zijn op signalen die kunnen wijzen op omzeiling van sanctiemaatregelen.

3.7 Conclusie

De onder sub 15° vallende beroepsgroepen beschikken over specialistische kennis en toegang tot juridische en financiële structuren. Deze positie brengt een verhoogde kwetsbaarheid met zich mee voor misbruik ten behoeve van witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering. Instellingen dienen hun interne risicobeoordeling en controlemaatregelen af te stemmen op deze specifieke risico's en passende maatregelen te treffen wanneer verhoogde risico-indicatoren worden vastgesteld.

3.8 Hoog-risico cliënttypes

Naast de aard van de dienstverlening kan ook het type cliënt een verhoogd risico met zich meebrengen. Instellingen dienen bij bepaalde cliëntcategorieën extra alert te zijn. Voorbeelden van cliënttypes met verhoogd risico zijn onder meer:

- cliënten die gebruikmaken van complexe internationale structuren zonder duidelijke economische activiteit;
- cliënten met banden met hoog risicolanden of landen waarvoor verscherpt toezicht of sanctiemaatregelen gelden;
- politiek prominente personen (PEP's), hun familieleden en naaste geassocieerden;
- cliënten die optreden via meerdere tussenpersonen of vertegenwoordigers zonder duidelijke noodzaak;
- cliënten die betrokken zijn bij sectoren met verhoogd risico, zoals internationale handel in strategische goederen, grondstoffen of defensie gerelateerde producten;
- cliënten die eerder negatief in verband zijn gebracht met fraude, corruptie of andere financiële misdrijven;
- cliënten die nadrukkelijk anonimiteit wensen of ongebruikelijke druk uitoefenen om transacties snel uit te voeren.

Ook dienstverlening aan trust serviceproviders, offshore consultants of entiteiten met beperkte transparantie kan een verhoogd risico met zich meebrengen, met name wanneer onvoldoende inzicht bestaat in de uiteindelijke belanghebbende of de herkomst van middelen.

Wanneer sprake is van een combinatie van meerdere risicofactoren, dient de instelling dit aan te merken als een verhoogd risico en passende maatregelen te treffen, waaronder verscherpt cliëntenonderzoek.

Hoofdstuk 4 – Cliëntenonderzoek

4.1 Algemeen

Op grond van artikel 3 en 4 van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) is de instelling verplicht cliëntenonderzoek te verrichten voordat een zakelijke relatie wordt aangegaan of een incidentele transactie wordt uitgevoerd.

Cliëntenonderzoek is geen eenmalige formaliteit, maar een doorlopend proces. Het doel is om voldoende inzicht te verkrijgen in de identiteit van de cliënt, de uiteindelijk belanghebbende (UBO), de aard van de dienstverlening en het doel van de relatie.

De omvang en diepgang van het onderzoek dienen in verhouding te staan tot het vastgestelde risico.

4.2 Identificatie en verificatie van de cliënt

De instelling dient de identiteit van de cliënt vast te stellen en te verifiëren aan de hand van betrouwbare en onafhankelijke bronnen. Bij natuurlijke personen betekent dit onder meer het vaststellen van:

- volledige naam;
- geboortedatum;
- nationaliteit;
- adresgegevens;
- identificatiedocument.

Bij rechtspersonen dient onder meer te worden vastgesteld:

- statutaire naam en handelsnaam;
- rechtsvorm;
- vestigingsadres;
- inschrijving bij de Kamer van Koophandel;
- bevoegdheid van de vertegenwoordiger.

De instelling dient vast te stellen wie bevoegd is om namens de rechtspersoon op te treden.

4.3 Vaststelling en verificatie van de UBO

De instelling dient de uiteindelijk belanghebbende vast te stellen en, waar mogelijk, te verifiëren. Dit betekent dat moet worden vastgesteld welke natuurlijke persoon uiteindelijk eigenaar is van of zeggenschap uitoefent over de cliënt.

Bij eenvoudige structuren kan dit rechtstreeks blijken uit aandeelhoudersinformatie. Bij complexe structuren dient de eigendoms- en zeggenschapsstructuur volledig in kaart te worden gebracht.

Voorbeeld:

Wanneer een lokale vennootschap volledig wordt gehouden door een buitenlandse vennootschap, dient te worden vastgesteld wie de natuurlijke personen achter die buitenlandse entiteit zijn. Indien de UBO niet kan worden vastgesteld of wanneer twijfel blijft bestaan over de juistheid van de informatie, mag de zakelijke relatie niet worden aangegaan of dient deze te worden beëindigd.

4.4 Doel en aard van de zakelijke relatie

De instelling dient vast te stellen wat het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie is. Dit houdt in dat duidelijk moet zijn:

- waarom de cliënt de dienstverlening wenst;
- wat de achtergrond van de transactie is;
- welke economische of juridische reden aan de structuur ten grondslag ligt.

Voorbeeld:

Indien een cliënt meerdere rechtspersonen wil oprichten zonder duidelijke operationele activiteiten, dient de instelling te beoordelen wat het concrete doel van deze structuren is.

4.5 Doorlopende monitoring

Cliëntenonderzoek eindigt niet bij het aangaan van de relatie. De instelling dient de zakelijke relatie doorlopend te monitoren. Dit betekent dat:

- transacties worden beoordeeld op consistentie met het cliëntprofiel;
- wijzigingen in eigendomsstructuur worden vastgelegd;
- periodiek wordt nagegaan of de informatie nog actueel is.

Bijvoorbeeld:

Wanneer tijdens de relatie blijkt dat gelden via meerdere buitenlandse rekeningen worden doorgeboekt zonder duidelijke reden, dient dit nader te worden onderzocht.

4.6 Verscherpt cliëntenonderzoek

Op grond van artikel 5 van de LID is verscherpt cliëntenonderzoek verplicht wanneer sprake is van een verhoogd risico. Dit kan onder meer aan de orde zijn bij:

- complexe internationale structuren;
- PEP's of hun naaste geassocieerden;
- cliënten met banden met hoogerisicolanden;
- onduidelijke herkomst van middelen;

- gebruik van nominee-structuren.

Verscherpt onderzoek kan inhouden:

- het opvragen van aanvullende documentatie;
- het vaststellen van de herkomst van middelen;
- het verkrijgen van nadere informatie over de achtergrond van de cliënt;
- intensievere monitoring gedurende de relatie.

Voorbeeld:

Indien een cliënt een vastgoedtransactie wenst te financieren met middelen afkomstig uit meerdere buitenlandse entiteiten, dient de herkomst van deze middelen zorgvuldig te worden vastgesteld.

4.7 Onvoldoende informatie of twijfel

Indien de instelling onvoldoende informatie ontvangt om het cliëntenonderzoek naar behoren uit te voeren, of indien er twijfel blijft bestaan over de juistheid of volledigheid van de verstrekte gegevens, mag de dienstverlening niet worden voortgezet. In dergelijke gevallen dient de instelling tevens te beoordelen of sprake is van een meldplichtige ongebruikelijke transactie.

Hoofdstuk 5 – Vastlegging, documentatie en bewaarplicht

5.1 Algemeen

Een correct uitgevoerd cliëntenonderzoek moet aantoonbaar zijn. Tijdens toezicht moet uit het dossier kunnen blijken wat de instelling heeft gedaan, welke informatie is verkregen en welke afwegingen zijn gemaakt. Het is niet voldoende dat een instelling stelt dat onderzoek is verricht. De relevante gegevens en documenten moeten op een ordelijke en inzichtelijke wijze zijn vastgelegd. De dossiervorming vormt een essentieel onderdeel van de naleving van de LID en de LvMOT. De documentatie moet zodanig zijn ingericht dat een derde — waaronder de toezichthouder — kan begrijpen:

- wie de cliënt is;
- wie de uiteindelijk belanghebbende is;
- wat het doel van de dienstverlening is;
- welk risico is vastgesteld;
- welke maatregelen zijn genomen.

Wanneer deze elementen niet duidelijk uit het dossier blijken, wordt dit aangemerkt als een tekortkoming.

5.2 Vastlegging van identificatiegegevens

De instelling dient alle identificatie- en verificatiegegevens zorgvuldig vast te leggen. Dit omvat bij natuurlijke personen onder meer:

- volledige naam;
- geboortedatum;
- nationaliteit;
- woonadres;
- aard en nummer van het identificatiedocument.

Bij rechtspersonen dient het dossier onder meer te bevatten:

- statutaire naam en rechtsvorm;
- vestigingsadres;
- inschrijving bij de Kamer van Koophandel;
- statuten of oprichtingsakte (waar relevant);
- gegevens van bestuurders en bevoegde vertegenwoordigers.

Daarnaast moet worden vastgelegd wie bevoegd is om namens de rechtspersoon op te treden en op basis waarvan deze bevoegdheid is vastgesteld.

5.3 Vastlegging van de UBO-structuur

Wanneer de cliënt een rechtspersoon of andere juridische constructie is, moet de eigendoms- en zeggenschapsstructuur inzichtelijk worden gemaakt. Het dossier dient duidelijk te laten zien:

- wie direct en indirect aandeelhouder is;
- hoe de zeggenschap is verdeeld;
- welke natuurlijke persoon uiteindelijk eigenaar is of feitelijke zeggenschap uitoefent.

Bij eenvoudige structuren kan dit beperkt blijven tot aandeelhoudersinformatie. Bij meerlagige of internationale structuren moet het dossier een volledig overzicht bevatten van alle tussenliggende entiteiten. Indien gebruik wordt gemaakt van buitenlandse rechtspersonen, dient het dossier voldoende informatie te bevatten om de natuurlijke personen achter deze entiteiten te identificeren. Een schematische weergave van de structuur kan bijdragen aan de duidelijkheid van het dossier.

5.4 Vastlegging van doel, aard en risicobeoordeling

De instelling moet vastleggen wat het doel en de aard van de relatie of transactie is. Dit moet blijken uit het dossier en mag niet beperkt blijven tot een algemene omschrijving. Daarnaast dient de instelling een risicobeoordeling uit te voeren en deze schriftelijk vast te leggen. Uit het dossier moet blijken:

- welke risicofactoren zijn geïdentificeerd;
- welk risiconiveau is toegekend;
- welke overwegingen tot deze beoordeling hebben geleid.

Indien is vastgesteld dat sprake is van een verhoogd risico, moet duidelijk zijn welke aanvullende maatregelen zijn genomen. Een enkele vermelding van “laag risico” of “hoog risico” zonder nadere toelichting is onvoldoende.

5.5 Vastlegging van verscherpt cliëntenonderzoek

Wanneer verscherpt cliëntenonderzoek is toegepast, moet dit expliciet in het dossier worden opgenomen. Het dossier dient in dat geval onder meer te bevatten:

- aanvullende informatie over de herkomst van middelen;
- nadere documentatie over de achtergrond van de cliënt;
- onderbouwing van de plausibiliteit van de structuur;
- eventuele aanvullende verificatiestappen.

De documentatie moet inzicht geven in de manier waarop de instelling tot haar oordeel is gekomen.

5.6 Bewaarplicht

De in het kader van de LID en de LvMOT verkregen gegevens en documenten moeten gedurende de wettelijk voorgeschreven termijn worden bewaard. Dit betreft zowel:

- identificatie- en verificatiegegevens;
- gegevens met betrekking tot de zakelijke relatie;
- transactiegegevens;
- correspondentie die relevant is voor de beoordeling van het risico;
- gegevens met betrekking tot meldingen van ongebruikelijke transacties.

De documenten moeten zodanig worden bewaard dat zij tijdig en volledig kunnen worden overgelegd tijdens een inspectie.

5.7 Inrichting van de administratie

De administratie moet overzichtelijk en consistent zijn ingericht. Verspreide documenten zonder duidelijke structuur of ontbrekende onderdelen van het dossier kunnen worden aangemerkt als een tekortkoming. Digitale dossiers zijn toegestaan, mits de informatie volledig, toegankelijk en beveiligd is opgeslagen. Het moet voor de instelling mogelijk zijn om op verzoek van de toezichthouder zonder onnodige vertraging de relevante dossierstukken te overleggen.

5.8 Voorbeelden van onvoldoende dossiervorming

Tijdens toezicht kan blijken dat cliëntenonderzoek formeel is uitgevoerd, maar dat de vastlegging tekortschiet. Hieronder volgen enkele voorbeelden van situaties die als onvoldoende kunnen worden aangemerkt:

Voorbeeld 1 – Onvolledige UBO-documentatie

Het dossier bevat alleen een uittreksel van de Kamer van Koophandel, maar geen verdere informatie over de natuurlijke personen achter een buitenlandse aandeelhouder. Er is geen onderbouwing opgenomen waaruit blijkt hoe de UBO is vastgesteld.

Voorbeeld 2 – Geen vastgelegde risicobeoordeling

Het dossier bevat identificatiegegevens, maar geen schriftelijke risicobeoordeling. Er is niet vastgelegd waarom de cliënt als laag of gemiddeld risico is aangemerkt.

Voorbeeld 3 – Verscherpt onderzoek niet onderbouwd

Bij een cliënt met internationale structuur is verscherpt cliëntenonderzoek toegepast, maar in het dossier is niet vastgelegd welke aanvullende stappen zijn genomen of welke informatie is beoordeeld.

Voorbeeld 4 – Ontbrekende onderbouwing van herkomst van middelen

Bij een vastgoedtransactie via een derdengeldenrekening is geen documentatie aanwezig waaruit de herkomst van de middelen blijkt, terwijl dit gelet op de structuur wel verwacht mocht worden.

Voorbeeld 5 – Verouderde informatie

De cliëntstructuur is gewijzigd, maar het dossier bevat nog oude aandeelhoudersinformatie. Er is niet vastgelegd wanneer de laatste actualisatie heeft plaatsgevonden.

In dergelijke gevallen kan niet worden vastgesteld dat de instelling haar wettelijke verplichtingen volledig heeft nageleefd.

Hoofdstuk 6 – Meldplicht

6.1 Wettelijke verplichting

Op grond van artikel 11, eerste lid, van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) is iedere instelling verplicht om een ongebruikelijke transactie onverwijld te melden aan de FIU Curaçao. De meldplicht geldt zodra een transactie voldoet aan een van de vastgestelde indicatoren. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen objectieve indicatoren en de subjectieve indicator. De verplichting om te melden rust op de instelling zelf. Het is niet aan de cliënt om te bepalen of een melding noodzakelijk is, en ook niet aan de instelling om eerst zekerheid te verkrijgen dat daadwerkelijk sprake is van witwassen of terrorismefinanciering. De meldplicht is een preventieve verplichting: zodra een transactie als ongebruikelijk moet worden aangemerkt, dient melding te worden gedaan.

6.2 Wettelijke grondslag indicatoren

De meldplicht is nader uitgewerkt in het Landsbesluit houdende algemene maatregelen, waarin de indicatoren voor ongebruikelijke transacties zijn vastgesteld. De indicatoren bestaan uit:

- objectieve indicatoren; en
- een subjectieve indicator.

Indien een transactie voldoet aan een objectieve indicator, is melding verplicht zonder verdere inhoudelijke beoordeling. De subjectieve indicator houdt in dat een transactie moet worden gemeld indien de instelling aanleiding heeft om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering.

De geldende indicatoren maken integraal deel uit van dit toezichtkader en zijn opgenomen in Bijlage I bij deze Voorschriften en Richtlijnen.

6.3 Objectieve indicatoren

Een objectieve indicator is een wettelijk vastgestelde situatie waarin zonder verdere inhoudelijke beoordeling moet worden gemeld. Wanneer een transactie onder een objectieve indicator valt, is de instelling verplicht deze te melden, ongeacht haar eigen inschatting van het risico. Instellingen dienen ervoor te zorgen dat zij bekend zijn met de geldende objectieve indicatoren en dat hun interne procedures hierop zijn afgestemd.

6.4 Subjectieve indicator

Naast de objectieve indicator geldt de subjectieve indicator. Deze houdt in dat een transactie moet worden gemeld wanneer de instelling aanleiding heeft om te veronderstellen dat deze verband kan houden met witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering. De subjectieve indicator vereist een actieve en zelfstandige beoordeling door de instelling. Van notarissen, advocaten, belastingadviseurs, accountants en administratiekantoren wordt verwacht dat zij hun professionele kennis en ervaring gebruiken om signalen te herkennen.

Omstandigheden die aanleiding kunnen geven tot een melding zijn onder meer:

- onduidelijke of wisselende verklaringen over de herkomst van middelen;
- een cliënt die druk uitoefent om een transactie snel uit te voeren zonder volledige documentatie;
- structuren die geen duidelijke economische of juridische noodzaak hebben;
- betrokkenheid van meerdere buitenlandse entiteiten zonder duidelijke functie;
- transacties die niet passen bij de bekende activiteiten of het profiel van de cliënt;
- wijzigingen in eigendom of bestuur kort voor het uitvoeren van een belangrijke transactie.

Het gaat daarbij steeds om de samenhang van omstandigheden. Een enkele factor hoeft niet doorslaggevend te zijn, maar een combinatie van factoren kan aanleiding geven tot een melding.

6.5 Moment van melden

De melding moet onverwijld plaatsvinden nadat de transactie als ongebruikelijk is aangemerkt. Onverwijld betekent dat de melding zonder onnodige vertraging wordt gedaan. Het is niet toegestaan de melding uit te stellen om eerst volledige zekerheid te verkrijgen of om aanvullende commerciële afspraken met de cliënt af te wachten. Indien tijdens het cliëntenonderzoek of tijdens de uitvoering van de dienstverlening signalen naar voren komen die aanleiding geven tot twijfel, dient de instelling tijdig te beoordelen of melding noodzakelijk is.

6.6 Beroepsgeheim en meldplicht

Voor notarissen en advocaten geldt een wettelijk beroepsgeheim. Dit beroepsgeheim beschermt vertrouwelijke communicatie in het kader van juridische advisering. Het beroepsgeheim laat de meldplicht echter onverlet voor zover de beroepsbeoefenaar betrokken is bij de in artikel 1, eerste lid, onder 15°, van de LvMOT genoemde activiteiten. De instelling dient zorgvuldig te beoordelen in welke hoedanigheid zij optreedt. Wanneer sprake is van betrokkenheid bij een transactie als bedoeld in de wet, dient een ongebruikelijke transactie te worden gemeld, tenzij een wettelijke uitzondering van toepassing is. Een beroep op vertrouwelijkheid mag niet worden gebruikt om meldingsverplichtingen te ontwijken.

6.7 Verbod op tipping-off

Na het doen van een melding is het niet toegestaan de cliënt of derden te informeren over het feit dat een melding is gedaan of dat een onderzoek loopt. Het verstrekken van dergelijke informatie kan het doel van de wet ondermijnen en is daarom verboden. Instellingen dienen ervoor te zorgen dat medewerkers zich bewust zijn van deze verplichting en dat interne procedures het risico op tipping-off beperken.

6.8 Interne meldprocedure

Instellingen dienen te beschikken over een duidelijke interne procedure voor het herkennen en melden van ongebruikelijke transacties. Deze procedure dient onder meer te regelen:

- hoe medewerkers mogelijke ongebruikelijke transacties intern melden;
- wie verantwoordelijk is voor de beoordeling van signalen;
- hoe wordt vastgelegd dat een beoordeling heeft plaatsgevonden;
- hoe en binnen welke termijn een melding aan de FIU Curaçao wordt gedaan;
- hoe meldingen en onderliggende documentatie worden bewaard.

De interne procedure moet aansluiten bij de aard en omvang van de instelling en moet voor medewerkers begrijpelijk en toepasbaar zijn.

6.9 Wijze van melden

Meldingen van ongebruikelijke transacties dienen te worden ingediend via het door FIU Curaçao aangewezen meldsysteem (goAML). De instelling dient zich vooraf te registreren in het meldsysteem. Na registratie ontvangt de instelling inloggegevens waarmee meldingen kunnen worden ingediend. De melding moet volledig en naar waarheid worden ingevuld. Dit betekent dat alle relevante gegevens met betrekking tot:

- de cliënt;
- de uiteindelijk belanghebbende;
- de betrokken partijen;
- de transactie;
- de redenen waarom de transactie als ongebruikelijk wordt aangemerkt;

duidelijk en zorgvuldig worden opgenomen.

Het is niet voldoende om slechts summiere informatie te verstrekken. De melding moet de FIU in staat stellen een adequate analyse uit te voeren.

6.10 Bevestiging en vastlegging

Na indiening van de melding ontvangt de instelling via het meldsysteem een bevestiging van ontvangst. De instelling dient deze bevestiging en een kopie van de melding in haar administratie te bewaren overeenkomstig de wettelijke bewaarplicht. Indien na indiening aanvullende informatie beschikbaar komt die relevant is voor de melding, dient de instelling deze informatie onverwijld aan de FIU Curaçao door te geven.

Hoofdstuk 7 – Interne organisatie en governance

7.1 Verantwoordelijkheid van de instelling

De naleving van de verplichtingen uit de LID en de LvMOT is de verantwoordelijkheid van de instelling zelf. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt bij de beleidsbepalers of het bestuur van de organisatie. Dit betekent dat de leiding van de instelling moet zorgen voor een adequate inrichting van processen en controles die waarborgen dat:

- cliëntenonderzoek correct wordt uitgevoerd;
- ongebruikelijke transacties tijdig worden herkend en gemeld;
- sanctieregelgeving wordt nageleefd;
- dossiers volledig en actueel worden bijgehouden.

Het is niet voldoende om deze verantwoordelijkheid uitsluitend bij individuele medewerkers of een externe adviseur neer te leggen. De leiding dient actief toezicht te houden op de naleving binnen de organisatie.

7.2 Interne procedures

De instelling dient te beschikken over duidelijke en schriftelijke interne procedures die zijn afgestemd op de aard en omvang van haar dienstverlening. Deze procedures moeten in begrijpelijke taal zijn opgesteld en praktisch toepasbaar zijn. Zij dienen onder meer betrekking te hebben op:

- cliëntenacceptatie en risicobeoordeling;
- uitvoering van cliëntenonderzoek;
- vaststelling van de uiteindelijk belanghebbende;
- toepassing van verscherpt cliëntenonderzoek;
- herkenning en melding van ongebruikelijke transacties;
- sanctiescreening;
- dossiervorming en bewaarplicht.

De procedures moeten voor medewerkers toegankelijk zijn en regelmatig worden geëvalueerd en, indien nodig, aangepast.

7.3 Interne controle en naleving

Naast het vastleggen van procedures dient de instelling te zorgen voor controle op de naleving daarvan. Dit houdt in dat periodiek wordt nagegaan of:

- cliëntenonderzoek daadwerkelijk wordt uitgevoerd zoals voorgeschreven;
- risicobeoordelingen voldoende worden onderbouwd;
- meldingen correct en tijdig worden gedaan;
- dossiers volledig en actueel zijn.

Bij geconstateerde tekortkomingen dienen passende maatregelen te worden genomen om herhaling te voorkomen. Afhankelijk van de omvang van de instelling kan deze controle intern worden uitgevoerd of, waar passend, door een onafhankelijke derde.

7.4 Compliance verantwoordelijke

De instelling dient een persoon aan te wijzen die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de naleving van de AML/CFT-verplichtingen. Deze persoon moet beschikken over voldoende kennis van de toepasselijke wet- en regelgeving en moet binnen de organisatie in staat zijn om signalen onafhankelijk te beoordelen. De compliance verantwoordelijke moet toegang hebben tot alle relevante informatie en moet de mogelijkheid hebben om rechtstreeks te rapporteren aan de beleidsbepalers.

Bij kleinere kantoren kan deze rol worden gecombineerd met andere functies, mits voldoende aandacht en onafhankelijkheid zijn gewaarborgd.

7.5 Opleiding en bewustwording

Medewerkers die betrokken zijn bij cliëntenacceptatie, dossieropbouw, advisering of transactieverwerking dienen voldoende kennis te hebben van de geldende verplichtingen. De instelling dient ervoor te zorgen dat medewerkers op regelmatige basis worden geïnformeerd over:

- wijzigingen in wet- en regelgeving;
- interne procedures;
- herkenning van risicosignalen;
- sanctieregelgeving en proliferatiefinanciering.

Bewustwording binnen de organisatie is essentieel om ongebruikelijke situaties tijdig te herkennen.

7.6 Betrouwbaarheid en geschiktheid (fit and proper)

Personen die het beleid bepalen of verantwoordelijk zijn voor de naleving van de AML/CFT-verplichtingen moeten betrouwbaar en geschikt zijn voor hun functie. Van hen wordt verwacht dat zij handelen met integriteit en dat zij geen relevante antecedenten hebben die afbreuk doen aan hun betrouwbaarheid. Daarnaast moeten zij beschikken over voldoende kennis en ervaring om hun verantwoordelijkheden naar behoren te kunnen uitoefenen. De instelling dient bij benoeming en gedurende het functioneren van deze personen aandacht te hebben voor hun integriteit en geschiktheid. Indien sprake is van omstandigheden die twijfel oproepen over de betrouwbaarheid van een beleidsbepaler of compliance verantwoordelijke, kan dit gevolgen hebben voor de beoordeling van de naleving door de instelling.

7.7 Uitbesteding

Indien bepaalde werkzaamheden, zoals compliance ondersteuning of dossiercontrole, worden uitbesteed aan een externe partij, blijft de instelling zelf verantwoordelijk voor de naleving van de wettelijke verplichtingen. De instelling dient zich ervan te vergewissen dat de externe partij over voldoende deskundigheid beschikt en dat duidelijke afspraken zijn vastgelegd over taken en verantwoordelijkheden. Uitbesteding ontslaat de instelling niet van haar eigen toezicht- en meldverplichtingen.

Hoofdstuk 8 – Toezicht, herstelmaatregelen en handhaving

8.1 Algemeen

FIU Curaçao – Afdeling Toezicht ziet toe op de naleving van de verplichtingen uit de LID en de LvMOT door de onder sub 15° vallende instellingen. Het toezicht wordt uitgeoefend op basis van een risico gebaseerde benadering. Dit betekent dat bij de planning en uitvoering van toezicht rekening wordt gehouden met:

- de aard van de dienstverlening;
- de omvang van de instelling;
- het cliëntenbestand;
- het vastgestelde risicoprofiel;
- eerdere bevindingen tijdens inspecties.

Instellingen met een hoger risicoprofiel of met eerdere tekortkomingen kunnen vaker of intensiever worden gecontroleerd.

8.2 Vorm van toezicht

Het toezicht kan onder meer bestaan uit:

- on-site inspecties;
- thematische onderzoeken;
- managementgesprekken;
- schriftelijke informatieverzoeken;
- opvolgingsonderzoeken.

Tijdens een inspectie kan de toezichthouder inzage vragen in cliëntdossiers, interne procedures en andere relevante documenten. Ook kan worden gevraagd om toelichting van beleidsbepalers of medewerkers. De instelling dient volledige medewerking te verlenen aan het toezicht.

8.3 Vaststelling van tekortkomingen

Indien tijdens toezicht wordt vastgesteld dat een instelling haar wettelijke verplichtingen niet of onvoldoende naleeft, wordt dit schriftelijk vastgelegd.

Tekortkomingen kunnen onder meer betrekking hebben op:

- onvolledig of onvoldoende cliëntenonderzoek;
- het niet correct vaststellen van de UBO;
- gebrekkige risicobeoordeling;
- het niet of te laat melden van ongebruikelijke transacties;
- onvoldoende vastlegging of dossiervorming;
- het ontbreken van adequate interne procedures;
- gebrekkige sanctiescreening.

Bij de beoordeling van de ernst van een tekortkoming wordt onder meer gekeken naar:

- de aard en omvang van de overtreding;
- de duur van de tekortkoming;
- de mate van verwijtbaarheid;
- eventuele herhaling van eerdere tekortkomingen.

8.4 Herstelmaatregelen

Wanneer tekortkomingen worden vastgesteld, krijgt de instelling in beginsel de gelegenheid om deze binnen een gestelde termijn te herstellen. De toezichthouder kan daarbij:

- schriftelijke aanwijzingen geven;
- een hersteltermijn vaststellen;
- aanvullende documentatie verlangen;
- een herinspectie uitvoeren om vast te stellen of herstel heeft plaatsgevonden.

Het doel van deze maatregelen is normherstel en het voorkomen van herhaling. Indien een instelling tekortkomingen tijdig en aantoonbaar herstelt, kan dit worden meegewogen bij de verdere beoordeling.

8.5 Verzwaarde maatregelen

Indien sprake is van ernstige, structurele of herhaalde tekortkomingen, kan worden overgegaan tot het treffen van zwaardere maatregelen overeenkomstig de wettelijke bevoegdheden. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan:

- het opleggen van een last onder dwangsom;
- het opleggen van een bestuurlijke boete;
- andere maatregelen zoals voorzien in de wet.

De keuze voor een maatregel is afhankelijk van de ernst van de overtreding en de omstandigheden van het geval. Het niet naleven van de meldplicht of het structureel niet uitvoeren van cliëntenonderzoek wordt als ernstig aangemerkt.

8.6 Verzwarende omstandigheden

Bij de beoordeling van een overtreding kunnen bepaalde omstandigheden als verzwarend worden aangemerkt, bijvoorbeeld:

- het bewust negeren van wettelijke verplichtingen;
- het niet opvolgen van eerdere aanwijzingen van de toezichthouder;
- het structureel toepassen van onvoldoende cliëntenonderzoek bij verhoogd risico;
- het ontbreken van interne controle;
- het belemmeren van toezicht.

In dergelijke gevallen kan sneller worden overgegaan tot handhaving.

8.7 Samenwerking met andere autoriteiten

Tijdens de uitoefening van het toezicht kan FIU Curaçao – Afdeling Toezicht signalen vaststellen die mogelijk strafrechtelijk relevant zijn of die wijzen op ernstige overtredingen van wettelijke verplichtingen. In dergelijke gevallen kan, binnen de grenzen van de toepasselijke wet- en regelgeving, informatie worden gedeeld met bevoegde autoriteiten. Dit kan onder meer het Openbaar Ministerie betreffen, maar ook andere toezichthoudende of bevoegde instanties, indien de aard van de bevindingen daartoe aanleiding geeft.

Samenwerking kan tevens plaatsvinden met andere nationale toezichthouders, wanneer dit noodzakelijk is voor een effectieve uitvoering van het toezicht en binnen het kader van de geldende wettelijke bepalingen inzake informatie-uitwisseling. Het delen van informatie geschiedt met inachtneming van de vertrouwelijkheidseisen die op de toezichthouder rusten.

Het feit dat informatie wordt gedeeld met andere autoriteiten betekent niet dat het toezicht door FIU Curaçao wordt beëindigd. De toezichthoudende bevoegdheden blijven onverminderd van kracht en kunnen naast eventuele andere procedures worden uitgeoefend.

De samenwerking met andere autoriteiten heeft tot doel de naleving van de wetgeving te bevorderen en bij te dragen aan de integriteit van het financiële en juridische stelsel van Curaçao.

Hoofdstuk 9 – Afdeling Analyse en verwerking van meldingen

9.1 Taak van de Afdeling Analyse

De Afdeling Analyse van FIU Curaçao is belast met het ontvangen, registreren en analyseren van meldingen van ongebruikelijke transacties zoals bedoeld in de LvMOT.

Na ontvangst van een melding wordt deze administratief geregistreerd en inhoudelijk beoordeeld. De Afdeling Analyse onderzoekt onder meer:

- de identiteit van de cliënt en de uiteindelijk belanghebbende;
- de aard en achtergrond van de gemelde transactie;
- eventuele verbanden met eerdere meldingen;
- beschikbare informatie uit interne systemen en andere toegestane bronnen.

De analyse heeft tot doel vast te stellen of de gemelde transactie mogelijk verband houdt met witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering.

Indien daartoe aanleiding bestaat, kan de FIU Curaçao de relevante informatie overeenkomstig de wettelijke bepalingen doorgeven aan de bevoegde autoriteiten.

9.2 Registratie bij de Afdeling Analyse

Instellingen die onder artikel 1, eerste lid, onder 15°, van de LvMOT vallen, zijn verplicht zich te registreren teneinde meldingen te kunnen indienen.

Registratie vindt plaats via het door FIU Curaçao aangewezen elektronische meldsysteem (goAML). Bij registratie dient de instelling de gevraagde gegevens volledig en correct aan te leveren.

Na goedkeuring van de registratie ontvangt de instelling toegang tot het meldsysteem. De instelling is verantwoordelijk voor het zorgvuldig beheren van haar inloggegevens en voor het actueel houden van de geregistreerde contactgegevens.

Wijzigingen in bijvoorbeeld contactpersonen of organisatiegegevens dienen tijdig te worden doorgegeven.

9.3 Indiening van meldingen

Meldingen van ongebruikelijke transacties dienen elektronisch via het meldsysteem te worden ingediend. De melding moet volledig en duidelijk zijn ingevuld. Dit houdt in dat onder meer wordt vermeld:

- de gegevens van de cliënt;
- de gegevens van de uiteindelijk belanghebbende;
- de betrokken partijen;

- de aard, datum en omvang van de transactie;
- de redenen waarom de transactie als ongebruikelijk wordt aangemerkt;
- eventuele relevante achtergrondinformatie.

Indien van toepassing dient ondersteunende documentatie te worden toegevoegd.

Een melding moet zodanig zijn opgesteld dat de Afdeling Analyse op basis daarvan een inhoudelijke beoordeling kan uitvoeren. Onvolledige of summiere meldingen kunnen de analyse bemoeilijken.

9.4 Aanvullende informatieverzoeken

Indien de Afdeling Analyse nadere informatie nodig acht voor een goede beoordeling van de melding, kan zij de meldende instelling verzoeken aanvullende gegevens te verstrekken. De instelling is verplicht om aan een dergelijk verzoek medewerking te verlenen en de gevraagde informatie binnen de gestelde termijn aan te leveren.

Het niet of niet tijdig verstrekken van aanvullende informatie kan worden betrokken bij de beoordeling van de naleving van de wettelijke verplichtingen.

9.5 Kwaliteit en tijdigheid van meldingen

De effectiviteit van het meldsysteem is mede afhankelijk van de kwaliteit en tijdigheid van de ingediende meldingen. Instellingen dienen ervoor te zorgen dat:

- meldingen onverwijld worden gedaan nadat een transactie als ongebruikelijk is aangemerkt;
- alle relevante gegevens worden verstrekt;
- de motivering van de melding duidelijk en concreet is.

Structurele tekortkomingen in de kwaliteit of tijdigheid van meldingen kunnen aanleiding geven tot nadere aandacht vanuit de Afdeling Toezicht.

9.6 Samenwerking tussen Analyse en Toezicht

De Afdeling Analyse en de Afdeling Toezicht vervullen verschillende taken binnen de FIU Curaçao, maar werken binnen het wettelijke kader samen. Bevindingen met betrekking tot:

- de kwaliteit van meldingen;
- herhaalde onvolledige meldingen;
- het uitblijven van meldingen waar dit wel verwacht mocht worden;
- patronen in meldgedrag;

kunnen worden betrokken bij het risicoprofiel van een instelling.

Deze samenwerking draagt bij aan een effectieve uitvoering van zowel de analysetaak als de toezichhoudende taak.

9.7 Vertrouwelijkheid en bescherming van de melder

Meldingen van ongebruikelijke transacties worden vertrouwelijk behandeld.

De identiteit van de meldende instelling en de inhoud van de melding zijn beschermd binnen het wettelijke kader. De melding mag niet aan de cliënt of aan derden worden bekendgemaakt, behoudens voor zover de wet dit toestaat.

De instelling en haar medewerkers mogen niet worden benadeeld wegens het te goeder trouw doen van een melding overeenkomstig de LvMOT.

Deze bescherming is bedoeld om te waarborgen dat meldingen zonder terughoudendheid en zonder vrees voor negatieve gevolgen kunnen worden gedaan.

Hoofdstuk 10 – Slotbepalingen

10.1 Reikwijdte en doel van deze Voorschriften en Richtlijnen

Deze Voorschriften en Richtlijnen geven nadere invulling aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) en de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) voor instellingen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder 15°, van de LvMOT.

Het document heeft tot doel duidelijkheid te bieden over de wijze waarop deze instellingen hun wettelijke verplichtingen dienen na te leven. Daarbij wordt aandacht besteed aan de praktische toepassing van cliëntenonderzoek, meldplicht, interne organisatie en naleving.

Dit toezichtkader dient als leidraad voor de sector en als beoordelingskader voor FIU Curaçao – Afdeling Toezicht.

10.2 Verhouding tot de wet

Deze Voorschriften en Richtlijnen geven nadere uitleg en invulling aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID), de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) en de daarop gebaseerde regelgeving, waaronder de vastgestelde indicatoren.

De bepalingen van dit document laten de rechtstreeks toepasselijke wettelijke voorschriften onverlet. De wet- en regelgeving blijven te allen tijde leidend.

Indien zich een situatie voordoet waarin de inhoud van deze Voorschriften en Richtlijnen afwijkt van een wettelijke bepaling, prevaleert de geldende wet- of regelgeving.

Instellingen blijven zelf verantwoordelijk voor een juiste, volledige en tijdige naleving van alle op hen toepasselijke wettelijke verplichtingen.

10.3 Eigen verantwoordelijkheid en actualisering

Instellingen dienen hun interne beleid, procedures en werkwijzen af te stemmen op de geldende wet- en regelgeving en op het eigen risicoprofiel.

Wijzigingen in wet- en regelgeving, waaronder aanpassingen van indicatoren of sanctieregelgeving, dienen tijdig te worden verwerkt in de interne organisatie en procedures.

Van instellingen wordt verwacht dat zij zich actief op de hoogte houden van relevante ontwikkelingen en hun organisatie waar nodig aanpassen.

10.4 Vaststelling en inwerkingtreding

Deze Voorschriften en Richtlijnen zijn vastgesteld door FIU Curaçao en treden in werking op de datum van publicatie of vaststelling.

Vanaf de datum van inwerkingtreding gelden deze richtlijnen voor alle instellingen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder 15°, van de LvMOT.

Indien eerdere richtlijnen voor deze categorie instellingen van toepassing waren, worden deze met de inwerkingtreding van dit document vervangen.

10.5 Citeertitel

Deze Voorschriften en Richtlijnen kunnen worden aangehaald als:

“Voorschriften en Richtlijnen AML/CFT/CPF voor notarissen, advocaten, belastingadviseurs, accountants en administratiekantoren – Instellingen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder 15° van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT)”.

BIJLAGEN

Bijlage I – Gebruikte afkortingen

In deze Voorschriften en Richtlijnen worden de volgende afkortingen gebruikt:

AML – Anti-Money Laundering

CFT – Countering the Financing of Terrorism

CPF – Countering the Financing of Proliferation

CDD – Client Due Diligence (cliëntenonderzoek)

DNFBP – Designated Non-Financial Businesses and Professions

FATF – Financial Action Task Force

FIU – Financial Intelligence Unit Curaçao

LID – Landsverordening identificatie bij dienstverlening

LvMOT – Landsverordening melding ongebruikelijke transacties

NRA – Nationale Risicoanalyse

UBO – Uiteindelijk belanghebbende

VN – Verenigde Naties

Bijlage II – Bronnen en wettelijke grondslagen

Dit toezichtkader is gebaseerd op nationale wet- en regelgeving, internationale standaarden en relevante beleidsdocumenten.

1. Nationale wet- en regelgeving

1. Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID)
P.B. 2017, no. 92 (GT), zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2024, no. 157.
2. Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT)
P.B. 2017, no. 99 (GT), zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2024, no. 157.
3. Landsbesluit aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties
(laatst geldende versie, vastgesteld krachtens artikel 11 LvMOT).
4. Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties
2021 (P.B. 2021, no. 69).
5. Toepasselijke nationale sanctieregelgeving ter uitvoering van resoluties van de Verenigde Naties.

2. Nationale toezichtkaders

1. Voorschriften en Richtlijnen van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS)
inzake AML/CFT/CPF.
2. AML/CFT Guidance van de Curaçao Gaming Control Board (thans Curaçao Gaming
Control Authority), voor zover relevant voor de kansspelsector.

Deze documenten zijn geraadpleegd ter bevordering van consistentie binnen het nationale toezichtkader.

3. Internationale standaarden en richtlijnen

Dit toezichtkader sluit inhoudelijk aan bij de internationale normen ter bestrijding van witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering, waaronder:

1. Financial Action Task Force (FATF)
 - The FATF Recommendations (2012, zoals nadien gewijzigd)
 - Interpretative Notes en relevante Guidance Papers
 - Guidance for a Risk-Based Approach for Real Estate Agents
2. Caribbean Financial Action Task Force (CFATF)
 - Methodology for Assessing Technical Compliance with the FATF Recommendations
 - Mutual Evaluation Reports en Follow-Up Reports betreffende Curaçao
3. Verenigde Naties (VN)
 - Resoluties van de VN-Veiligheidsraad inzake gerichte financiële sancties
 - Resoluties betreffende terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering
4. Office of Foreign Assets Control (OFAC)

- Publicaties en sanctielijsten, voor zover relevant bij internationale transacties of buitenlandse tegenpartijen.

4. Nationale beleidsdocumenten

1. Nationale Risicoanalyse Curaçao (NRA) – laatst beschikbare versie.
2. Eventuele aanvullende beleidsdocumenten vastgesteld door FIU Curaçao.

Bijlage III – Bestuurlijke boetes en dwangsommen

1. Wettelijke grondslag

De bevoegdheid tot het opleggen van een last onder dwangsom en een bestuurlijke boete berust op artikel 22b en artikel 22j van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT).

De hoogte van de bestuurlijke boetes is vastgesteld in het Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties 2021 (P.B. 2021, no. 69).

2. Bestuurlijke boetes – sub 15°

(Notarissen, advocaten, accountants, belastingadviseurs en administratiekantoren)

Bestuurlijke boetes kunnen worden opgelegd bij het overtreden van de volgende bepalingen van de LvMOT:

Artikel 11, eerste lid

Artikel 11, derde lid

Artikel 12, tweede lid

Artikel 13

Artikel 15a, eerste lid

Artikel 15a, derde lid

Artikel 22v, tweede lid

Artikel 22mm, derde lid

Artikel 22mm, achtste lid

3. Last onder dwangsom

Naast een bestuurlijke boete kan FIU Curaçao een last onder dwangsom opleggen op grond van artikel 22b LvMOT.